

D/2022/45/62 – ISBN 978 94 014 82646 – NUR 800

Vormgeving omslag: Atelier Steve Reynders
Vormgeving binnenwerk: Margo Togni, Renkum
Auteursfoto Suyin Aerts: Suzanne Paap

© Uitgeverij Lannoo NV, Tielt, 2021

Dit boek is een uitgave van Uitgeverij LannooCampus (Leuven en Amsterdam). LannooCampus maakt deel uit van Uitgeverij Lannoo NV.

Eerste druk 2022

Alle rechten voorbehouden.

Behoudens de uitdrukkelijk bij de wet bepaalde uitzonderingen mag niets van deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Samensteller(s) en uitgever zijn zich volledig bewust van hun taak een betrouwbare uitgave te verzorgen. Niettemin kunnen zij geen aansprakelijkheid aanvaarden voor drukfouten en andere onjuistheden die eventueel in deze uitgave voorkomen.

Uitgeverij LannooCampus
Vaartkom 41
3000 Leuven (België)
www.lannoocampus.com

Postbus 23202
1100 DS Amsterdam (Nederland)

Tijd voor de Creatieve Generalist!

Ontdek de ondernemende duizendpoot in jezelf

Suyin Aerts - Murielle Marie Ungricht

**Lannoo
Campus**

Inhoud

1. Recognize yourself.	11	2. Educate yourself.	39
Werken is niet meer wat het geweest is	14	Tijd voor een Rebelse revolutie	41
De job van je leven	15	Een creatieve wat?	43
Opvoeding of de aard van het beestje?	16	De mythe van de ware roeping	45
Nieuwsgierig en creatief	19	Durf te dromen (en censureer jezelf niet)	47
Kiezen is verliezen	20	Geld maakt niet gelukkig	49
Een onstilbare honger naar kennis	22	Verskillende types creatieve generalisten	50
Ik, ondernemer?	23	Welk type creatieve generalist ben jij?	52
Zelfvertrouwen en mentaal welzijn	24	#1 De Cocktail Mixer	
Ambitieuus en gedreven	25	#2 Het Zwitsers Zakmes	
Verbanden leggen, verbinden en innoveren	27	#3 De 007-Generalist	
De krachtbronnen van creatieve generalisten	29	#4 De Shortlist-Carrièrist	
#1 Probleemoplossend denken		#5 De Borg-Dromer	
#2 Een voorliefde voor afwisseling en kennis		Educate yourself - De belangrijkste punten op een rij	61
#3 Een groei-mindset (in plaats van een vaste mindset)		3. Become yourself.	65
#4 Bruggen bouwen tussen ideeën en mensen		De valkuilen van de creatieve generalist	67
#5 Succes bepaal je zelf		Een generalistisch eendje in specialistenveren	68
Olifanten in het glazen labyrint	35	Wat eenden kunnen, maar zwanen niet	68
Recognize yourself - De belangrijkste punten op een rij	36	#1 Schaamte en schuldgevoel	
		#2 Gebrek aan zelfvertrouwen	
		#3 Impostor syndrome	
		Het is niet omdat iemand het tegen je gezegd heeft, dat het waar is	79

#1 Een creatieve generalist kan geen beslissingen nemen of keuzes maken			
#2 Een creatieve generalist werkt niets af			
#3 Een creatieve generalist zal nooit goed in iets zijn			
#4 Een creatieve generalist heeft geen discipline			
#5 Een creatieve generalist zal nooit succesvol zijn			
Zou er dan misschien toch niets mis zijn met je?	86		
Met trots creatieve generalist zijn!	87		
Become yourself - De belangrijkste punten op een rij	88		
4. Express yourself.	91		
Wees niet bang om voluit te gaan voor wie je bent	95		
De toolbox van de creatieve generalist	96		
#1 De creatieve planning			
#2 Timemanagement is vooral zelfmanagement			
#3 Grenzen stellen en afleiding uit de weg gaan			
#4 Wanneer is het tijd om iets anders te doen?			
#5 Angsten overwinnen en je krachtbronnen aanspreken			
Het mooiste succes is dat wat je zelf hebt gemaakt	116		
Express yourself - De belangrijkste punten op een rij	117		
5. Love yourself.	121		
Rebels ondernemerschap, wat is dat eigenlijk?	123		
Anders kan – en moet ook!	124		
Rebels ondernemerschap, hoe begin je daar nu aan?	125		
Niet kiezen, maar combineren	126		
Wat houdt je nog tegen?	127		
Een carrière die bij je past	128		
1. De Cocktail Mixer			
2. Het Zwitsers Zakmes			
3. De 007-Generalist			
4. De Shortlist-Carrièrist			
5. De Borg-Dromer			
Hoe ga je aan de slag met je creatieve idee(ën)?	134		
#1 Gebrek aan tijd			
#2 Gebrek aan geld			
#3 Niet weten waar te beginnen			
#4 Denken dat het niet zal lukken			
#5 Denken dat je te oud bent			
Het verschil maken met je creatieve business	142		
Love yourself - De belangrijkste punten op een rij	145		
Nawoord	149		
Bijkomende informatie	153		
Meer informatie over de schrijvers	153		
Hulpbronnen	156		
Boekenlijst	156		
Eindnoten	157		

Inleiding

Hoe heerlijk toch te weten dat onze wereld steeds diverser wordt, wat ook betekent dat we de kans krijgen om te netwerken met mensen uit allerhande disciplines, van verschillende culturen en generaties. Ons maakt het alvast blij. We voelen ons rijker dan ooit met al deze kennis binnen handbereik. Het laat ons toe om verder te dromen van allerhande nieuwe projecten, omdat de klas-sieke patronen en noden om 'het te maken' vervagen. Succes ligt meer dan ooit om de hoek, als je tenminste aanvaardt dat je succesvol in het leven mag staan.

Als je gevraagd zou worden wat jouw focus is, zou je het dan een beetje warm krijgen? Ja, we weten dat het een moeilijke vraag is, we vermoeden dat trouw zijn aan slechts één project niets voor jou is. Je bent iemand met vele passies en voor velen ben je moeilijk te doorgronden. De meeste mensen hebben het moeilijk met een rebel zoals jij. Het lijkt wel of ze moe worden van jouw toem-loze energie.

Misschien begon het al op de dag dat je moest kiezen wat je zou studeren. Een keuze die allesbehalve makkelijk was: je wilde heel veel mensen niet teleurstel-len, of het nu je leraars, ouders of vrienden waren.

Kiezen voelt nog altijd als verliezen, al weet je dat kiezen je ook in beweging zet.

Burn-out en bore-out lijken de woorden van de afgelopen jaren en je vraagt je af hoe mensen het zo ver kunnen laten komen. Al heeft iemand ook jou wel al eens gewaarschuwd dat je met jouw tempo wel eens tegen een muur zou kunnen aanlopen.

In dit boek willen we onze ervaringen delen en wie weet kom je er wel achter (de kans is groot, indien je je in het bovenstaande herkent) dat je net als wij een creatieve generalist bent.

Ook al delen we een kader met je en veel tips om van je interesses en talenten een succes te maken, toch reiken we je geen recept aan waar je alles aan moet afwegen. Er zijn veel manieren om mensen lekker te laten eten en zolang je gasten aan tafel van je creaties genieten, ben je wat ons betreft goed bezig.

In dit boek zullen we voor jou verduidelijken hoe wij erin geslaagd zijn om van onze vele interesses en talenten steeds weer een succesvol businessmodel te maken. Door te aanvaarden dat je anders zijn geen probleem is, maar wel een superkracht, zul je de eerste stap zetten naar genieten van je succes. Je zult ook veel rustiger worden, bewuster omgaan met je tijd en met volle teugen van een mooi inkomen genieten.

Wel waarschuwen we graag: als creatieve generalist hou je niet van hokjes-denken, maar ondanks je rebelse natuur zul je moeten aanvaarden dat groei een cyclische beweging is die nooit stopt en met terugkerende elementen werkt. Ook daar moet je van leren genieten, zelfs als je graag meteen door zou willen naar het volgende zoals sommige creatieve generalisten het liefst doen (meer daarover verder in dit boek). We denken dat ons boek het lekkerste leest van begin tot einde. Nadat je door de vijf stappen van ons REBEL-model bent gegaan, kun je natuurlijk later nog eens een hoofdstuk dieper verkennen.

Waar staan de letters van ons REBEL-model voor?

Recognize yourself

Educate yourself

Become yourself

Express yourself

Love yourself

**(en de geboren ondernemer
die je bent)**

Tijd dus om te starten met verbinden, 'connecting the dots' zoals dat in het Engels heet, want wees nu eerlijk, als je ergens goed in bent, dan is het wel in ideeën, gedachten, daden en mensen samenbrengen.

Fasten your seatbelts, geniet van een Rebelse rit op de achtbaan van een creatieve generalist en wees niet bang: het enige wat op het einde zal gebeuren, is dat je eindelijk van jezelf en wat je onderneemt zult beginnen te houden en dat je geïnspireerd zult zijn om grootse stappen te zetten.

Suzin & Mariëlle

Rebel

Het
mooiste
wat je
kunt
worden,
is jezelf.

← je bent het al!

Recognize yourself.

01

Sophie nipt aan haar cappuccino met melk-schuim in de trendy Londense coworkingspace waar ze na een plotse regenbui binnenstapte. Ze geeft haar ogen de kost en voelt zich in haar nopjes, hier zit duidelijk een meltingpot van mensen uit allerhande disciplines te werken en te vergaderen.

Ze kijkt ernaar uit straks haar hartsvriendin terug te zien die ondertussen een jaar aan het studeren is in Londen. Wat is het toch een kanjer! Haar vriendin wist sinds ze samen in de lagere school zaten dat ze advocate wilde worden. Kon ze zelf maar zo eenvoudig kiezen, mijmert Sophie.

Plots wordt er op haar schouder getikt. Een knappe man vraagt haar of het oké is dat hij aan de andere kant van de grote houten tafel plaatsneemt waar ze een plekje heeft. Met die heerlijke Engelse tongval lijkt deze man de perfecte zakenman te zijn zoals je die zo vaak in Londen ziet. Ze houdt wel van mannen die elke zin uitspreken alsof het een gedicht is.

‘Uiteraard,’ zegt ze, ‘ik blijf ook niet lang, ik was hier even aan het schuilen voor de regen.’

‘Ik ben *Adil*, trouwens,’ zegt de man, die volgens haar in de veertig moet zijn. Sinds de pandemie van enkele jaren geleden valt het op hoe mensen elkaar niet meer beleefd een hand geven als ze zich voorstellen, maar hij reikt haar

wel zijn visitekaartje aan. Sophie stelt ook zichzelf voor in haar beste Engels. Maar tot een gesprek komt het niet, want de man herkent de vrouw met wie hij duidelijk een afspraak heeft.

Een aantrekkelijke vrouw met lang, dik, sluijk, blond haar komt binnen en loopt op hoge, zwarte hakken alsof het gympen zijn. Het doet Sophie terugdenken aan afgelopen winter, toen ze in een prachtig lang, zwart kleed en op hoge hakken het podium op mocht, omdat ze de gouden medaille in de wacht had gesleept voor de 400 m horden op de Europese kampioenschappen. Oefening baart kunst, denkt ze en ze duikt weer in het tijdschrift over binnenhuisarchitectuur dat ze kocht in het station, toen ze van de trein stapte.

Sophie is de jongste uit een gezin van twee en naast veel trainen voor atletiek houdt ze van tekenen. Ze is ook dol op tv-programma's waarin make-overs van huizen laten zien wat je kunt bereiken als je creatief nadenkt, en voldoende een budget kunt beheren.

Ze deed net het ingangsexamen voor burgerlijk ingenieur en weet niet of ze nu moet hopen dat ze mag starten of niet. Haar mama is verpleegster en heeft er altijd van gedroomd dat Sophie dokter zou worden. Met de schitterende resultaten die ze jaar na jaar behaalde zou dat ook absoluut mogelijk zijn. Maar haar vader, die industrieel ingenieur is en nog altijd praat over zijn doel om burgerlijk ingenieur te worden, heeft haar overtuigd om naast het examen geneeskunde ook dit examen af te leggen.

Terwijl ze haar donkere krullen nonchalant achterover gooit, vangt ze het gesprek tussen Adil en de blonde vrouw op. Nieuwsgierig luistert ze mee en begrijpt ze dat aanstaande maandag een belangrijke dag voor Adil wordt ...

Niet enkel voor Adil zijn maandagen belangrijk. De kans is groot dat ze ook voor jou, onze lezer die wij graag welkom heten op deze reis naar rebels ondernemerschap, een bijzondere betekenis hebben. Hoewel in grote delen van de wereld de zondag officieel de eerste dag van de week is, begint de werkweek zo goed als overal op aarde op maandag. Maandag is dus, om het zacht uit te drukken, een beladen dag. Voor sommigen is het een blij weerzien met het werk dat voor de wekelijkse rust werd neergelegd, voor anderen is het een lijdensweg vanaf het opstaan, na een nacht die altijd hoe dan ook te kort was. Hoe is dat voor jou, vragen wij ons af. Ben jij een fan van maandagen?

Laat ons toe de 'wij' waar we het net over hadden even aan je voor te stellen. Hallo, wij zijn Suyin en Murielle, het schrijversduo van dit boek. We behoren zelf tot het type mensen waar dit boek over gaat: creatieve generalisten, al heeft het een tijdje geduurd voor we ons daarvan bewust waren, iets wat jij misschien ook hebt meegemaakt. We houden van variatie, durven wel eens snel verveeld te raken door betekenisloze taken en hebben een onstilbare honger naar kennis. Herken je jezelf daar misschien een beetje in? Dat zijn slechts een paar van de vele bijzondere kwaliteiten die creatieve generalisten bezitten en die wij voor jou in dit eerste en de komende hoofdstukken uit de doeken zullen doen. Daarnaast zijn we beiden (vrouwelijke) ondernemers, maar wat ons misschien nog het meeste bindt, is dat we rebellen zijn.

Dit boek is het boek dat wij in handen hadden willen houden toen we zelf nog zoekende waren naar de job van ons leven. Wij geloven heel erg in een nieuw soort arbeidsmarkt en bij uitbreiding in een nieuwe wereld, die voor ons niet alleen in boeken mag bestaan. We vonden het dan ook belangrijk een eerste steen te leggen voor deze nieuwe toekomst, zelfs als we onszelf daarvoor moeten blootgeven met al onze krachten en ook onze wat minder sterke kanten. Maar wij geloven dat juist kwetsbaarheid tonen nodig is voor de revolutie die wij graag zien gebeuren. Doorheen dit boek zul je ons dus beter leren kennen, en ondertussen zijn we best trots op ons hobbelig en ietwat atypisch professioneel parcours.

We denken dat de kans groot is dat jij jezelf zult herkennen in onze verhalen, in het verhaal van onze personages en in de voorbeelden van andere creatieve generalisten die we in de komende hoofdstukken met je zullen delen. Maar zelfs al zou dat niet het geval zijn, dan nog geloven we dat je het soort mensen waarmee we je laten kennismaken in ons boek, in je leven of organisatie hebt. En denk je nog geen creatieve generalisten in je team te hebben,

nadat je ons boek las? Dan raden we je aan dit soort mensen aan boord te nemen, ze zullen die noodzakelijke innovatieve zuurstof meebrengen die je onderneming zo broodnodig heeft om opgewassen te zijn tegen de snel veranderende wereld.

Werken is niet meer wat het geweest is

Zoals je verder in dit boek zult lezen, denken creatieve generalisten niet graag in hokjes, ja, we kleuren graag wat buiten de lijntjes. We beloven je evenwel dat we jou niet vergeten en geven je dan ook graag al even mee wat je van dit hoofdstuk mag verwachten. Op de volgende bladzijden staan we kort stil bij hoe werken de laatste decennia veranderd is en lichten we al een klein tipje van de sluier op van waarom creatieve generalisten volgens ons over de juiste talenten beschikken om het te maken in de complexe wereld van morgen. We zullen het dan ook hebben over hoe:

1. Sinds de glorie tijd van de specialisten werken drastisch veranderd is. Wij geloven in de unieke kracht van creatieve generalisten.
2. Creativiteit meer is dan boetseerlei, kwasten en canvassen.
3. Verveling de *kryptonite* van creatieve generalisten is en zij als de dood zijn voor kiezen.
4. Bijna alle creatieve generalisten een onstilbare honger naar kennis bezitten.
5. Ondernemerschap creatieve generalisten in het bloed zit, met hun unieke kenmerken, maar zij ook excellente *intrapreneurs* zijn.
6. Ambitie en gedrevenheid belangrijke eigenschappen voor creatieve generalisten zijn.
7. Creatieve generalisten innovators zijn, en ook bijzonder goed in netwerken.
8. Succes iets is wat je zelf maakt.

Je maakte al kennis met Adil en Sophie, die in ons creatieve brein werden geboren. Tegelijk willen we andere creatieve generalisten een stem geven, opdat jij niets meer te vrezen hebt om ook jouw stem duidelijker te laten horen in de wereld.

Nu, nog even over die maandagen. Soms lijkt het alsof we altijd de tijd achterna hollen. Niet enkel op maandag, maar in het algemeen. Terwijl in scholen en universiteiten nog altijd de parabel van de levenslange job verkondigd wordt,

is de wereld buiten de academische muren drastisch veranderd. Werken zoals onze ouders dat deden lijkt niet meer van deze tijd. Wist je dat wereldwijd elk jaar honderd miljoen nieuwe ondernemers met een eigen bedrijf starten? We moeten maar een of twee generaties terugkeren om van die realiteit een fantasie te maken. Toch blijft een goede job vinden een van de belangrijkste boodschappen die deze generaties nog steeds aan de volgende doorgeven.

Uiteraard is de verandering niet het gevolg van een muiterij van het werken zelf. Om te begrijpen waarmee we worstelen, moeten we naar de bredere context van een veranderende maatschappij kijken, waarin ook de statische mens niet meer bestaat. Sociale media, online vergaderen met geluid en beeld, e-mail ... Je hoeft niet gestudeerd te hebben om te weten dat onze grootouders er niet mee zijn opgegroeid. Maar ondertussen wordt de generatie voor wie goede wifi even belangrijk is als een zwembad op vakantie volwassen. Kun jij eigenlijk nog wel zonder je smartphone? Wij hebben het er zeker moeilijk mee.

De job van je leven

In vergelijking met de industriële revolutie, tot vervelens toe het tijdperk waar we naar terug moeten grijpen om te begrijpen waarom we vandaag nog altijd zo verliefd zijn op schoolbanken en diploma's, is de wereld één groot netwerk en vooral een gigantisch toegankelijke encyclopedie geworden. De kleine, lokaal verankerde wereld, die zich voornamelijk afspeelde aan de productielijn en waar de wil van de baas wet was, is ondertussen zeer snel een dynamische en uiterst complexe omgeving geworden, waarbij het welzijn van de werkende mens meer en meer centraal staat. Daar zijn verschillende redenen voor, maar de voornaamste zijn toch de globalisering en vooral technologie. Alles wat je maar wilt weten – en leren – is slechts een vingertop en wat zoekresultaten van je verwijderd.

Toen wij jonger waren, konden we ons dit in onze wildste dromen niet inbeelden en maar goed ook, want onze dromen waren al wild genoeg als tieners. Misschien was jij niet anders en had je ook geweldige dromen, wanneer je gevraagd werd om na te denken over later, als je groot zou zijn. Zo lang wij ons kunnen herinneren, hadden we al een overvloed aan interesses en een onstilbare honger naar kennis. Al sinds we kind waren, waren we nieuwsgierig. Zelfs zonder internet wisten we niet wat eerst te doen of te willen. We hebben ook nooit de job van ons leven gevonden op de traditionele arbeidsmarkt (daarover in hoofdstuk 5 meer). Er is ons vaak, meestal tussen de regels door,

indagen

duidelijk gemaakt dat we anders waren, dat we moesten leren focussen. Ontelbare keren zijn we onder druk gezet om te kiezen. Maar saaiheid en verveling zijn onze *kryptonite*, en daar is volgens ons niet alleen Superman, maar ook het meest aantrekkelijke loonpakket niet tegen opgewassen.

Heb jij ook soms het gevoel niet in een hokje te passen? Of misschien heb je wel van die mensen in je leven of team die je een plekje wil geven, maar waar je op de een of andere manier geen etiket op geplakt krijgt? Toch zijn zij (of jij) niet zomaar relschoppers. Doorheen de pagina's van dit boek zullen we ons best doen om je aan te tonen dat die atypische *walk of life* van jou best sexy is en dat dit soort rebellen wel eens de verbinders van je organisatie zouden kunnen worden in de toekomst.

Opvoeding of de aard van het beestje?

Waar we ons vroeger een uitzondering voelden, lijken we nu de norm te worden. De jongere generaties, met een smartphone in de hand geboren, zijn als de dood voor eentonigheid. Dat vertaalt zich in wat nogal negatief jobhopen genoemd wordt en leidt tot cv's die veel weg hebben van gruyèrekaas in een zoektocht naar diepere betekenis en voldoening. Wat deze generatie ook vaak kenmerkt, is overkwalificatie en een waaier aan ervaringen. Het onderbenutten van hun troeven en capaciteiten zorgt ervoor dat deze professionals vroeg of laat uitgekeken raken op de job.

Naast die drang naar variatie en afwisseling bevinden we ons nog steeds in de wereld van de specialisten. De druk om van kindsbeen af te focussen en te kiezen wordt ons met de paplepel ingegeven. Er wordt ons verteld dat de wereld complex is en dat competitie alomtegenwoordig is. Om zo'n wereld aan te kunnen, moet je je specialiseren, en het liefst zo vroeg mogelijk, dat is wat ze ons al op vroege leeftijd inprenten. Hebben ze dat bij jou ook gedaan? Maar ben jij, lieve lezer, misschien gewoon niet gemaakt om je hele leven aan één ding te wijden?

Gelukkig gaan er ondertussen meer en meer stemmen op dat we naast specialisten ook nood hebben aan generalisten. Sommige mensen zijn zelfs tegen specialisatie en waarschuwen ons voor de gevaren daarvan voor de maatschappij. Zo schrijft David Epstein in zijn in 2019 verschenen boek *Range: Why Generalists Triumph in a Specialized World* dat veelvuldige studies aantonen hoe overspecialisatie tot collectieve tragedie kan leiden, zelfs indien elk

individueel afzonderlijk zijn werk naar behoren doet. Extreem gespecialiseerde gezondheidswerkers zoals cardiologen, zegt hij, worstelen met een eigen versie van het raadsel waarbij je, 'als een hamer het enige gereedschap is waarover je beschikt, geneigd bent ieder probleem als een spijker te zien'. Daarbij geeft hij het voorbeeld van een recente studie die concludeert dat hartpatiënten minder kans hadden te sterven wanneer ze op de spoeddiensten terechtkwamen net wanneer er een nationale cardiologiebijeenkomst was, wanneer duizenden cardiologen dus niet op post waren. De onderzoekers suggereerden dat hun overlevingskansen mogelijk te wijten waren aan het aanwezige zorgpersoneel dat niet zo gespecialiseerd was en dat dus minder snel de standaard te volgen behandeling zou voorstellen of uitvoeren¹.

Na veel kronkels, onverwachte bochten en tegenwind hebben wij in ondernemerschap de vrijheid en flexibiliteit gevonden die we nodig hadden om gelukkig te zijn. We kijken geboeid naar hoe vandaag meer en meer mensen dezelfde weg inslaan, vaak veel vroeger en met meer vastberadenheid dan wij. Verveling lijkt inderdaad een van hun voornaamste beweegredenen. Uiteraard spelen ook financiële overwegingen mee. Want in onzekere tijden is jobzekerheid, in tegenstelling tot wat je zou verwachten, het laatste waarin ze nog geloven.

De vraag is of deze moedige, ietwat rebelse zielen enkel uit angst voor verveling en financiële bekommernissen naar iets anders verlangen of de stap naar een eigen zaak zetten. Speelt er nog iets anders mee?

Wij geloven dat het antwoord op deze vragen volmondig 'ja' is.

In dit receptenboek (zonder dat je moet afmeten, timen en precies de opgesomde ingrediënten gebruiken) zullen we je uitleggen waarom. Misschien herken je jezelf meteen in ons verhaal, misschien denk je dat je met een midlifecrisis kampt wanneer je 's morgens geen zin meer hebt in nog een dag hetzelfde doen, maar ook als je nog aan het twijfelen bent over wat de volgende stap in je carrière zou moeten zijn, ben je hier in goed gezelschap. Blijf zeker lezen, want we willen onze unieke inzichten graag met je delen en geloven dat ze ook op jou van toepassing kunnen zijn.

Laat ons beginnen met wat verder kennis te maken met Adil, Sophie en hun belevingswereld.

Adil Abdoul El Hassana, staat in blinkende, gouden letters op het matzwarte kaartje. Nadat ze een groot deel van het gesprek stiekem heeft gevolgd, blijft hij in het hoofd van Sophie spoken. Zou ze hem durven te bellen, zoals hij aangaf toen ze vertrok en hem beleefd groette?

‘Ik kom hier elke dag na 17 uur nog twee uurtjes werken,’ zei hij. ‘Dat is makkelijk, want deze plek ligt op mijn wandelroute van de universiteit naar mijn appartement. Als je nog eens in de buurt bent, laat het mij dan weten, het is altijd leuk om nieuwe mensen te ontmoeten.’ In het gesprek met de blonde dame had Sophie opgevangen dat hij aan een kunstproject werkte en dat het blijkbaar een heel zware deal voor hem was om daarmee naar buiten te komen. Hij leek Sophie te oud om nog student te zijn, al was het natuurlijk sinds enkele jaren normaal dat mensen op latere leeftijd nog iets studeerden. Maar ze was ook nieuwsgierig naar dat kunstproject.

Toen ze een volgende keer binnenkwam, zag ze hem meteen zitten. Tegen sluitingsuur had hij zijn parcours uit de doeken gedaan. Na zijn studies in Irak was Adil naar Londen verhuisd, om te doctoreren in biologie. Dat was ondertussen bijna vijftien jaar geleden. Hij vond het leven in Londen geweldig. In zijn geboorteland kon hij niet voor zijn geaardheid uitkomen, terwijl hier alles mogelijk was. Na zijn doctoraat was hij gevraagd geweest om te blijven, hij had geweldige resultaten in zijn onderzoek geboekt en werd geapprecieerd door de studenten aan wie hij les gaf. Maar nu zijn veertigste verjaardag voor de deur stond, vond hij het tijd om eindelijk werk te maken van een van zijn andere grote dromen: een galerij waar hij kunst en wetenschap dichterbij elkaar wilde brengen.

Volgens ons is het geen toeval dat Sophie en Adil zich tot elkaar aangetrokken voelen, hoewel ze op het eerste gezicht heel andere mensen lijken te zijn. Er is gewoon iets wat maakt dat ze elkaar begrijpen. Telepatie zouden we dat niet noemen, de aard van het beestje misschien wel. Misschien heb jij dat ook al meegemaakt?

Zo was het immers ook tussen ons beiden toen wij, Suyin en Murielle, elkaar voor de eerste keer ontmoetten, ruim een decennium voor we een schrijversduo werden. Wat ons meteen opviel, was hoe makkelijk het was om met elkaar te praten. Het leek alsof we in elkaar de diepe nieuwsgierigheid en ongebreidelde creativiteit herkenden die we zelf bezitten, alsof we elkaar altijd al hadden gekend. Elk onderwerp dat we aansneden was boeiend en bracht ons zonder moeite naar het volgende. We hadden uren met elkaar kunnen babbelen. Uiteraard moesten we afscheid nemen, maar het was niet zonder het warme gevoel iets speciaals te hebben meegemaakt.

Nieuwsgierig en creatief

Toen Sophie *Adil* voor de eerste keer ontmoette, was ze meteen onder de indruk. Hoewel ze toen niet veel of lang met elkaar hadden gepraat, had ze een soort nieuwsgierigheid in zijn ogen herkend. En ze had het bij het juiste eind. Adil bleek net als zij meerdere interesses te hebben. Als tiener bleek hij al van kunst te houden, maar als jongste zoon in een traditioneel gezin wilden zijn ouders dat hij net als zijn oudere broer en zus een succesvolle internationale carrière zou uitbouwen. Hij begreep ook maar al te goed dat het financiële succes van zijn ouders de reden was dat hij in Londen de carrière maakte waar vele anderen nog maar van konden dromen ... Toch knaagde er iets. Hij voelde zich meer dan enkel een docent biologie, dit was niet zijn enige ambitie en het werd tijd dat hij dat aan zichzelf durfde toe te geven.

Mensen zoals Adil komt Murielle regelmatig tegen in haar coachingpraktijk. Ondertussen begeleidt ze haar klanten al zeven jaar in het maken van een succesvolle carrièreswitch of bij het beginnen of verder uitbouwen van een zaak. Het valt op hoe ze van in het begin van haar werk als coach eenzelfde type mensen aantrekt. Mensen die, wanneer je wat dieper graaft, niet veel van haar verschillen en toch heel andere levenspaden hebben bewandeld.

Wij hebben allebei lang ervaren hoe we niet in één hokje pasten, waardoor we ons vaak alleen voelden. We dachten bijvoorbeeld lang niet dat we trots konden én mochten zijn op ons atypisch parcours. Het gaf ons eerder het gevoel alsof we nooit iets bereikten en hoe ouder we werden en hoe meer we onze vrienden promotie zagen maken in grote bedrijven, hoe erger dat gevoel werd.

Hoe zit dat bij jou, rebelse lezer, vragen wij ons af. Heb jij dat ook al ervaren, dat anderen lijken uit te blinken in iets, terwijl jij je nog altijd afvraagt wat je zult worden als je groot bent?

Ook al hebben we allebei wel wat diploma's op zak, toch verliep de studiekeuze meestal toevallig. Nooit zijn we er bewust voor gaan zitten, altijd hebben we gewoon meteen gesprongen. Eigenlijk dachten we stiekem dat een diploma ons normaal zou doen voelen en dat het ons zou doen stoppen steeds meer van de wereld te weten te willen komen, maar het tegendeel bleek waar. Omdat onze interesses vaak (en soms snel) veranderden, was het alsof we altijd achter iets aan holden, zeker op maandag, maar vooral zonder echt te weten wat. Het maakte van ons professioneel leven iets dat leek op een eindeloos begin, een spannend geflirt met nieuwe dingen, waar evenwel nooit een stabiele relatie uit leek te groeien.

Ten slotte hebben we er allebei lang over gedaan om onszelf daadwerkelijk creatief te noemen. Voor veel mensen roept het woord al snel kwasten, canvassen en boetseerlei op, maar niet zozeer probleemoplossend denken, een ruime nieuwsgierigheid of een capaciteit om unieke verbanden te leggen (zoals we verder in dit hoofdstuk toelichten). Als jij wat schrikt van het woord, willen we je graag geruststellen. Je hoeft geen Picasso te zijn om een creatieve generalist te zijn. Het enige wat je nodig hebt, is een ruime waaier aan interesses en een onstilbare honger naar kennis.

Kiezen is verliezen

In het begin van onze carrière voelden we ons een beetje zoals Sophie. We waren jong en de wereld lag voor ons open, er was zoveel te leren en te ontdekken, maar hoe moesten we ooit kiezen? Blijven leren leek een geweldige manier om ons leven door te brengen, maar hoe zouden we daarmee blijvend brood op de plank krijgen?

